

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. Z.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2017, č. j. OAM-68/LE-LE05-LE05-PS-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 5. 2017, č. j. 17 A 60/2017 - 28,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 5. 2017, č. j. 17 A 60/2017 - 28, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 4. 2017, č. j. OAM-68/LE-LE05-LE05-PS-2017, **se zrušuje.**
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Jindřicha Lechovského, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl dne 8. 4. 2017 kontrolován hlídkou Policie České republiky, při které se prokázal padělaným dokladem totožnosti. Dne 9. 4. 2017 byl rozhodnutím Policie České republiky zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Po podání žádosti o mezinárodní ochranu dne 13. 4. 2017 byl v záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a to do 1. 8. 2017.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Plzni v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Krajský soud dospěl k závěru, že uložení zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, neboť žalobce nerespektoval právní řád České republiky a účelově podal žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce se při pobytové kontrole prokázal padělaným dokladem, přičemž musel být obeznámen s tím, že se jedná o padělek, neboť při pohovoru se žalovaným uvedl, že si jej opatřil od „mafiana“, pro kterého v České republice pracoval. Žalobce na území Evropské unie pobýval devět měsíců, o žádost o mezinárodní ochranu si však zažádal teprve poté, co byl zadržen a bylo vydáno rozhodnutí o jeho vyhoštění. Krajský soud dále odkázal na čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění) (dále jen „přijímací směrnice“), podle kterého je možné žadatele o mezinárodní ochranu zajistit, existují-li oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž nelze přistoupit k uložení zvláštního opatření, existují-li zde skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 185/2016). Žalobce se při pobytové kontrole prokazoval padělaným cestovním dokladem. Z jednání žalobce je tedy dle krajského soudu zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nebude i nadále respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

[3] Žalovaný dle krajského soudu napadené rozhodnutí řádně odůvodnil, přičemž mu nelze klást k tíži, že použil obdobnou argumentaci ohledně zajištění, jakož i ohledně neuplatnění zvláštních opatření, když se jednalo o zásadní skutečnosti. V žalobě odkazované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 20/2016 nelze dle krajského soudu na posuzovanou věc použít, neboť rozhodnutí se týká zajištění dle § 124 zákona o pobytu cizinců, přičemž žalovaný žalobce zajistil na základě § 46a zákona o azylu. K citovanému usnesení krajský soud rovněž poznamenal, že pouze nevyklučuje možnost použití zvláštních opatření, nestanovuje však povinnost je uložit vždy. Krajský soud dále považoval za nepřiléhavý odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 269/2016, neboť v posuzovaném případě žalovaný vůbec na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Azs 192/2014 neodkázal a napadené rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodnil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou opírá o důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaný a krajský soud dle stěžovatele nesprávně posoudili využitelnost zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, neboť nemožnost využití zvláštních opatření primárně odůvodnili odkazem na účelovost podání žádosti o mezinárodní ochranu. Takovéto ztotožnění důvodu zajištění a důvodu nemožnosti využití zvláštních opatření je podle stěžovatele nesmyslné a nepřijatelné. Podle čl. 15 odůvodnění přijímací směrnice je zajištění možné pouze ve vymezených výjimečných případech, je proto nutné přednostně zvážit možnost použití zvláštních opatření. Důvody zajištění a nemožnosti použití zvláštních opatření tedy z logiky věci nemohou být totožné. Ustanovení § 47 zákona o azylu je třeba vykládat v souladu se smyslem a účelem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“). Návrátová směrnice zakotvením zvláštních opatření za účelem vycestování usiluje o omezení používání předběžné vazby a o provádění vyhoštění prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích opatření.

pokračování

[5] Žalovaný je dle stěžovatele povinen se při odůvodnění nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky stěžovatelovy pobytové historie, a to zcela individuálně. Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 5 Azs 20/2016 pro rozpor s návratovou směrnicí výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž nebylo možné uložit cizinci zvláštní opatření, pokud již v minulosti po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění jednou nevycestoval. Tato praxe je velmi podobná mechanickému zajišťování všech osob, které k pobytu na území České republiky využily padělané doklady. Bez bližšího posouzení míry pravděpodobnosti, že stěžovatel bude mařit řízení o udělení mezinárodní ochrany, je rozhodnutí správního orgánu nepřezkoumatelné. Žalovaný odůvodnil neuložení zvláštních opatření tím, že stěžovatel při svém pobytu na území České republiky využil padělaný cestovní doklad, aniž by se však zabýval specifickými okolnostmi případu. V posuzovaném případě nebyl padělaný doklad využit k prodloužení nelegálního pobytu na území České republiky. Stěžovatel v době, kdy byl kontrolován Policií České republiky, pobýval v České republice legálně na základě platného schengenského víza, předložení padělaného dokladu bylo způsobeno stresem z kontroly a obavou přiznat, že si platný pas s vízem zapomněl v bytě, stěžovatel tím nesledoval žádný nezákonný cíl. Jednalo se o ojedinělé protiprávní jednání, které nebylo motivováno snahou zakrýt identitu ani umožnit nelegální pobyt na území České republiky. Zhodnocení okolností využití padělaného dokladu ze strany žalovaného i krajského soudu, je proto zjevně nepřiléhavé a neindividualizované. Závěr žalovaného o snaze stěžovatele legalizovat neoprávněnou pracovní činnost je pouhá spekulace, neboť stěžovatel nebyl policejním orgánem kontrolován při výkonu pracovní činnosti a žalovaný pro daný závěr nedisponoval jediným důkazem. Stěžovatel rovněž upozorňuje, že se v minulosti neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a nikdy nezavdal důvod domnívat se, že rozhodnutí žalovaného nebude respektovat. Paušální závěr žalovaného o nedůvěryhodnosti stěžovatele způsobený zkušeností s jinými osobami z jeho země původu nemůže obstát. Z výše uvedených důvodů je proto napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, krajský soud jej však aproboval, čímž zatížil vadou nezákonnosti i napadený rozsudek.

[6] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje s napadeným rozsudkem a odkazuje na správní spis a napadené rozhodnutí. Žalovaný při rozhodování o zajištění zjistil skutečný stav věci a postupoval v souladu se zákonem. Stěžovatel zlehčuje konkrétní skutečnosti a zjištění správního orgánu, tedy zejména nelegální pobyt, opakované porušování právního řádu nebo odmítnutí povinnosti vycestovat z území. Podle žalovaného bylo jednoznačně prokázáno, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a proto je nutné vést s ním řízení za současného omezení jeho osobní svobody. Žádost o mezinárodní ochranu totiž byla podána teprve po devíti měsících pobytu na území Evropské unie. Podle žalovaného se stěžovatel vyhýbal svým povinnostem spojeným s pobytem na území České republiky a zcela vědomě používal padělaný doklad totožnosti, a to s cílem oklamat státní orgány. Nelze bagatelizovat stěžovatelovo protiprávní jednání spočívající v prokazování se padělaným dokladem. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu, ale také jeho zcela účelové jednání.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[8] Předmětem řízení v nyní projednávané věci není otázka důvodnosti stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu, ale otázka zákonnosti jeho zajištění, a proto nebylo potřebné zabývat se přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013 - 38, publ. pod č. 2971/2014 Sb. NSS, ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 Azs 10/2013 - 62, ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 Azs 314/2016 - 44, či ze dne 1. 6. 2017, č. j. 1 Azs 110/2017 - 42, dostupné tak jako ostatní zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz).

[9] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Podstatou kasační stížnosti je přesvědčení stěžovatele, že žalovaný rozhodl o jeho zajištění, aniž by dostatečně zdůvodnil svůj závěr o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu.

[11] Požadavkem na odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se Nejvyšší správní soud zabýval již mnohokrát. Například v rozsudku ze dne 26. 1. 2006, č. j. 4 Ads 23/2004 - 49, Nejvyšší správní soud konstatoval následující: *„Odůvodnění je shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc.“* Přezkoumá-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, které nebylo přezkoumání způsobilé, zatíží tím vadou nepřezkoumatelnosti i své vlastní rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, či ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008 - 99). Stěžovatelem namítaný důvod kasační stížnosti je tedy třeba podřadit pod § 103 odst. 1 písm. d), nikoli písm. b) s. ř. s. Subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní zákonná ustanovení je nicméně záležitostí právního hodnocení zdejšího soudu, a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS).

[12] Zajištění, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle zákona o azylu, představuje krajní prostředek, jehož následkem je omezení nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) zbavení osobní svobody cizince. Jedná se o citelný zásah do základního práva jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu (srov. čl. 7 odst. 1 a čl. 8 Listiny), který je přípustný jen za podmínek stanovených zákonem a souladných s ústavním pořádkem (blíže viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, publ. pod č. 2129/2010 Sb. NSS, či náleží Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, dostupný z <http://nalus.usoud.cz/>).

[13] Stěžovatel byl zajištěn na základě § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle kterého platí, že *„[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“*.

pokračování

[14] Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu se zvláštním opatřením rozumí „rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zadržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se blážit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“

[15] Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu platí, že „ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

[16] Ze shora citovaných ustanovení vyplývá, že podmínkou rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu je nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. Povinnost přednostně zvážit možnost uložení zvláštního opatření je mimo jiné reakcí zákonodárce na požadavky přijímací směrnice; podle čl. 8 odst. 2 přijímací směrnice totiž členské státy mohou zajistit žadatele o azyl pouze v případě nutnosti a nelze-li na základě individuálního posouzení daného případu účinně uplatnit mírnější donucovací opatření.

[17] Zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu je přitom možné uložit, lze-li se důvodně domnívat, že bude dostatečné k zabezpečení účasti žadatele v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Účel zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu je tedy odlišný od účelu zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, kterým je vycestování cizince z území, nikoli zabezpečení jeho účasti na správním řízení vedeném podle téhož zákona. Ústředním motivem uložení zvláštního opatření namísto zajištění je nicméně u obou variant důvodný předpoklad, že cizinec bude se správními orgány spolupracovat při realizaci daného opatření, proto lze judikaturní závěry vzhledem k jejich podobnosti vztáhnout k oběma z nich (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2016, č. j. 7 Azs 182/2016 – 22, či již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 Azs 110/2017 - 42).

[18] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS, „je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Žalovaná musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.“

[19] Žalovaný odůvodnil nemožnost uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu toliko paušálním tvrzením, že se stěžovatel „vybíhal svým povinnostem spojeným s pobytem na území ČR a zcela vědomě používal padělaný doklad totožnosti, a to právě s cílem oklamat orgány ČR a vyhnout se svým zákonným povinnostem“ a dodal, že „[o] neúčinnosti zvláštního opatření v případě jmenovaného svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání“. Žalovaný ve svém posouzení nijak nezohlednil, že stěžovatel na území České republiky pobýval na základě platného polského pracovního víza, ihned po zadržení orgány Policie České republiky sdělil svou totožnost a adresu svého bydliště, kde předložil platný cestovní doklad včetně víza. Během řízení uváděl, že je zaměstnán v Polsku na základě pracovního víza, do České republiky přijel pouze na návštěvu manželky a po oslavení velikonočních svátků měl v plánu odcestovat zpět do Polska, má našetřené peníze k pobytu na území České republiky, jakož i k vycestování a je ochoten dobrovolně opustit Českou republiku. Dle provedené lustrace policejními orgány stěžovatel na území České republiky nespáchal žádnou trestnou činnost ani jinak v minulosti neporušil právní předpisy České republiky. Na území České republiky je ubytován u své manželky, jejíž adresa i totožnost byla policejními orgány ověřena.

[20] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že prokázání se padělaným dokladem totožnosti představuje závažné porušení právních předpisů, které za splnění zásady subsidiarity trestní

represe může být i trestným činem. Je však třeba zdůraznit, že v případě stěžovatele bylo prokázáno pouze jediné použití padělaného dokladu, které ovšem vedlo k uložení vyhoštění a mělo vliv také na rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců i podle zákona o azylu. Žalovanému je třeba vytknout systematické používání vidu nedokonavého v odůvodnění (tzn. „prokazoval“ oproti „prokázal“), které tak zkresluje skutkovou stránku posuzovaného případu. Ačkoli si jen stěží lze představit jiný důvod pro předložení falešného dokladu policistovi, než je zastření totožnosti, i tak je třeba zohlednit okolnosti, za nichž se tak stalo, i následné chování cizince. V daném případě nebylo postaveno najisto, za jakým účelem (tj. pro jaké konkrétní nelegální počínání) si stěžovatel padělaný doklad opatřil, ale z jeho vlastních slov plyne, že ho stál nemalou částku a že to souviselo s prací pro někoho, koho označil za „mafιάna“. Jeho následné tvrzení před soudem, že se pouze bál nepředložit žádný doklad, když vlastní platný pas včetně víza neměl právě u sebe, pak působí nevěrohodně. Nicméně faktem je, že ihned po zadržení sdělil svou pravou totožnost a prokázal, že na území České republiky pobýval zcela legálně. Závěr, že se stěžovatel prokazoval padělaným dokladem totožnosti z důvodu nelegálního výkonu výdělečné činnosti na území České republiky, je bez opory v dalších zjištěních nepodložený a spekulativní. Že by kdy měl jiné potíže se správními orgány či respektováním právního řádu, nevyšlo najevo.

[21] Ze systematického hlediska je třeba zohlednit, že stěžovatel byl nejprve zajištěn dle zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění, a teprve poté „přezajištěn“ po podání žádosti o mezinárodní ochranu. Správní vyhoštění je cizinci zpravidla ukládáno v případě, kdy určitým způsobem porušil právní předpisy České republiky. Odůvodnění, jaké bylo použito v této věci, tj. že jednotlivec vědomě nerespektoval právní řád České republiky, by tak vždy vedlo k nemožnosti uložení zvláštních opatření namísto zajištění, což je ve zřejmém rozporu s cílem zákonného zakotvení tohoto institutu. Jinými slovy, cizinec je zpravidla zajištěn poté, co nějakým způsobem porušil právní řád České republiky. Při posuzování toho, zda bude cizinec se správními orgány spolupracovat při řízení o udělení mezinárodní ochrany, je tak třeba zohlednit ostatní specifické okolnosti případu. Správní orgán je povinen zvažovat efektivitu uložení zvláštního opatření (a své úvahy promítnout do odůvodnění rozhodnutí) v kontextu situace konkrétního cizince při zohlednění všech skutkových okolností, které v řízení vyšly najevo (pobyťová historie, dřívější porušování právních předpisů, způsob komunikace se správními orgány apod.). Příběh stěžovatele se zřetelně liší od situace cizince, který na území České republiky pobývá neoprávněně již dvanáct let a bylo prokázáno, že systematicky využívá falešnou identitu při komunikaci s veřejnými i soukromými institucemi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 288/2016 – 27) nebo který na území České republiky pobýval několik let neoprávněně a již v minulosti nerespektoval uložené správní vyhoštění (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 Azs 80/2017 – 27 či ze dne 24. 5. 2017, č. j. 6 Azs 69/2017 – 39).

[22] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že úvaha žalovaného o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu je nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, neboť se vůbec nevypořádává s individuálními okolnostmi stěžovatelova případu (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2016, č. j. 7 Azs 269/2016 – 21, či ze dne 30. 11. 2016, č. j. 1 Azs 168/2016 – 37). Přezkoumal-li krajský soud napadené rozhodnutí, které nebylo přezkoumání způsobilé, zatížil vadou i své vlastní rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Protože již v řízení

pokračování

před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i je. Současně však nevyslovil, že se žalovanému vrací věc k dalšímu řízení. Po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 46a odst. 6 zákona o azylu je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení (k tomu blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012 – 34, publ. pod č. 2757/2013 Sb. NSS).

[24] Ukončení řízení tímto způsobem koresponduje s požadavkem dle § 46a odst. 12 písm. c) zákona o azylu ve spojení s čl. 9 odst. 3 přijímací směrnice na okamžité propuštění cizince po vyhlášení zrušujícího rozsudku (k tomu viz blíže rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 10. 2012 ve věci *Artur Buisbvilí proti České republice*, stížnost č. 30241/11, dostupný na <http://hudoc.echr.coe.int/>).

[25] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, je nutno považovat ho za úspěšného účastníka. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. má úspěšný účastník právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovateli přísluší náhrada odměny za tři úkony právní služby, a to převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytování právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a podání žaloby a kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Nejvyšší správní soud současně nepřiznal odměnu za úkon právní služby spočívající v poradě s klientem dne 4. 7. 2017, neboť právní zástupce nedoložil (a ani netvrdil), jaké otázky vztahující se k projednávané věci byly na této poradě s klientem řešeny, kasační stížnost je obsahově v podstatě totožná s žalobou, a navíc byl právní zástupce již s celou problematikou dostatečně seznámen díky tomu, že stěžovatele zastupoval v žalobním řízení. Odměna za jeden úkon činí podle § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu 3100 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k odměně za každý úkon přičíst 300 Kč na paušální úhradu hotových výdajů. Od placení soudních poplatků je stěžovatel ze zákona osvobozen. Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 2142 Kč, kterou je povinen odvést z odměny za zastupování podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celkovou částku náhrady nákladů řízení ve výši 12 342 Kč je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu